

[Udenrigsministeren.]

gælder hverken for det radikale Venstre eller for andre Partier, at deres Repræsentanter i det udenrigspolitiske Nævn sætter deres Partifæller ind i, hvad der er meddelt dem indenfor dette Nævn. Og det er netop det, der ikke kan gælde, fordi alle Erfaringer viser, at man da maa regne med, at disse Ting kommer ud i Offentligheden, og hvis der sker en saadan Offentliggørelse, vil en Regering ikke kunne forsvare sig med Rette overfor Bebrejdelser udefra, naar Oplysningerne er givet andetsteds end i det af Rigsdagen skabte Nævn, hvor de særlige lovmæssige Betingelser nu en Gang foreligger. Det ærede Medlem sagde, at det vistnok var meget vanskeligt at finde nogen Stat, hvor man vilde nægte den Art af Oplysninger. Jeg tror at kunne svare, at det vil være meget vanskeligt at finde noget Parlament, hvor man stiller Krav om, at private Udtalelser ved selvskebelige Lejligheder skal forelægges andetsteds end i de dertil bestemte udenrigspolitiske Nævn. Jeg har undertiden set en Fordring blive rejst f. Eks. i det engelske Parlament om, at en eller anden Beretning fra det ene eller det andet Sted skulde meddeles Parlamentet under den ene eller den anden Form, men naar Udenrigsministeren derpaa har svaret: dette er fremkommet under saadanne Former, at noget saadant ikke lader sig gøre, har jeg ikke set noget Eksempel paa, at nogen et Øjeblik har fortsat med at stille denne Fordring. Der er derimod herhjemme ført en ihærdig lille Agitation. Det hele er omgivet med al mulig Mystik og gjort til Sensation; der er skabt den Agitation, der kan skabes, naar man kaster et saadant Mystikkens Skær over noget, og de Herrer, som gør det, ved jo godt, at almindelige internationale Anstændighedshensyn, Hensynet til fremmede og Hensynet til vore egne Gesandter, gør det umuligt for mig at opfylde det Krav, der i saa Henseende stilles. Nogen anden Interesse kan der overhovedet ikke findes i disse Kravs stadige Fremførelse.

Hauch: Det ærede 1ste Medlem for 4de Kreds (Veistrup) taler stadig om, at jeg skal lade være at blande mig i, under hvilken Form de Radikale vil føre deres Agitation i Forsvarsspørgsmaalet. Ja, jeg skal gerne slutte mig til dette; hvilken Form de vil anvende, kan jeg ikke blande mig i. Men jeg har henstillet til de Radikale, at de førte en Agitation, der gjorde en Ordning mulig, og i saa Henseende maa jeg dog sige,

naar jeg ser paa de Udtalelser, der her er faldet, at den højtærede Udenrigsministers Udtalelser er langt mere imødekommende end det ærede Medlems.

Vi har vort faste Standpunkt, siger det ærede Medlem, Ja, i sin Tid skilte det radikale Venstre sig ud fra Partiet Venstre paa Forsvarsspørgsmaalet. De Radikale kom til at danne Regering, og de fik en Forsvarsminister, som vilde pleje og udvikle Forsvaret. De Radikale var under Krigen Ledere af vor Politik sammen men Socialdemokraterne, og da udvikledes der et Forsvar, som man ingen Sinde tidligere har kendt Mage til. Endelig driver de endnu fremdeles Agitation paa Afrustning. Til at finde, at de Bevægelser, jeg her har paavist, er Udtryk for nogen særlig Kousekvens, kræves der megen Overbærenhed med det radikale Parti.

Maa jeg dernæst sige overfor den højtærede Udenrigsminister, at naar disse fortrolige Indberetninger, som ikke kan offentliggøres — og deri er jeg enig med ham —, er blevet omgivet med en vis Mystik, hvad jeg ogsaa er enig med ham i, saa bærer Udenrigsministeren selv en væsentlig Del af Ansvar for det. Det skal dog siges i denne Forbindelse. Den højtærede Udenrigsminister kan i denne Sag sige — hvad der er det eneste rigtige, hvad der er udover det, er af det onde —: Jeg kan ikke offentliggøre disse Indberetninger, som Forholdene nu en Gang er. Og saa ikke mere om den Ting. Saa snart den højtærede Minister nemlig tilføjer: der vilde ellers ikke være noget til Hinder for, at disse Meddelelser blev givet, saa rejser den højtærede Minister selv Problemet om Offentliggørelsen. Det, man med Rette kan bebrejde den højtærede Minister, er, at han ikke nøjes med at sige: Jeg kan ikke offentliggøre disse Beretninger af de og de Grunde, men tilføjer en Antydning af, at naar de ikke kan offentliggøres, er det noget, der ikke har noget med Indholdet at gøre. Saa snart den højtærede Minister indtager dette Standpunkt, rejser han Mystikken om disse Spørgsmaal, fordi Befolkningen, ganske naturligt siger: Ja, vi er nu ikke sikre paa, at vi kan godkende Udenrigsministerens Synspunkt i saa Henseende. Ansvar for med Hensyn til den Agitation, der har været ført paa dette Spørgsmaal, kommer den højtærede Udenrigsminister derfor ogsaa til at bære noget af.

Naar der er blevet sagt her, at den Folketingsopløsning, som førte til sidste Valg, var fremkaldt af Militærspørgsmaalet, er det rigtigt, men jeg maa vel have Lov til at tilføje, at den Valgkamp, som fulgte efter,